

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kirkkolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Kirkkolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan oikeudesta toimia neuvoston kokouksen puheenjohtajana voidaan säätää kirkkojärjestyksessä.

Uusi Espoon hiippakunta aloittaa toimin-

tansa vuoden 2004 alusta. Espoon hiippakunnan perustamisen vuoksi kirkkolain säännökset kirkkohallituksen kokoonpanosta ehdotetaan muutettaviksi.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2004 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kirkkolain (1054/1993) 10 luvun 2 §:n mukaan kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimii kirkkoherra. Kirkkolain 11 luvun 9 §:n 3 momentin mukaan kirkkoherra toimii myös täydellisessä yhteistaloudessa olevan seurakunnan seurakuntaneuvoston puheenjohtajana. Kirkkojärjestyksen (1055/1993) 10 luvun 10 §:n mukaan yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimii tuomiokapitulin määräämä seurakuntayhtymän seurakuntien kirkkoherra.

Kirkkolain 10 luvun 2 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka mukaan kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan toimimisesta kirkkoneuvoston kokouksen puheenjohtajana on voimassa, mitä siitä kirkkojärjestyksessä säädetään. Kirkolliskokouksen hyväksymällä kirkkojärjestyksen muutoksella tullaan lisäämään varapuheenjohtajan mahdollisuuksia toimia kirkkoneuvoston kokouksen puheenjohtajana kirkkoherran ollessa estynyt tai esteellinen sekä muutoinkin kirkkoherran ja kirkkoneuvoston yhteisellä päätöksellä. Ehdotettu muutos on tarkoitettu koskemaan myös täydellisessä yhteistaloudessa olevan seurakunnan seurakuntaneuvoston. Tämän vuoksi kirkkolain 11 luvun 9 §:n

1 momenttiin lisättäisiin viittaus 10 luvun 2 §:ään lisättäväksi ehdotettuun 4 momenttiin. Kirkkolain 11 luvun 11 §:n nojalla seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkoneuvostoon sovelletaan, mitä kirkkoneuvostosta on säädetty. Ehdotettu muutos tulisi näin ollen mainitun pykälän nojalla koskemaan myös seurakuntayhtymän yhteistä kirkkoneuvostoa.

Kirkkolain 22 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirkkohallituksen jäseniä ovat arkkipiispa puheenjohtajana, piispainkokouksen neljäksi vuodeksi kerrallaan valitsevat kaksi piispaa sekä kirkolliskokouksen samaksi toimikaudeksi valitsevat kaksi pappia ja kahdeksan maallikkoa.

Tällä hetkellä hiippakuntia on kahdeksan. Valtioneuvosto on 27 päivänä maaliskuuta 2003 päättänyt vahvistaa Espoon hiippakunnan perustamista koskevan kirkolliskokouksen päätöksen. Vuoden 2004 alusta toimintansa aloittavan uuden hiippakunnan perustamisen vuoksi hiippakuntien lukumääräksi tulee yhdeksän.

Kirkkolain 22 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä säädettäisiin vain kirkolliskokouksen valitsemista papeista kirkkohallituksen jäseninä. Momenttiin otettaisiin uusi 4 kohta maallikkojäsenistä. Kohdassa maallikko-

jäsenten lukumäärää ei mainittaisi erikseen, koska hiippakuntien määrään saattaa myös vastaisuudessa tulla muutoksia. Kohdassa säädettäisiin ainoastaan, että kustakin hiippakunnasta kirkkohallitukseen valitaan yksi maallikkojäsen. Vastaava maininta poistettaisiin pykälän 2 momentista.

2. Esityksen vaikutukset

Ehdotettu muutos lisää mahdollisuuksia järjestellä ja jakaa kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston ja yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtajan työtä nykyistä laajemmin.

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu kirkkohallituksessa ja kirkolliskokouksen hallintovaliokunnassa sekä virkatyönä opetusministeriössä. Kirkolliskokouksen lakivaliokunta on antanut siitä lausunnon.

4. Voimaantulo

Espoon hiippakunta aloittaa toimintansa vuoden 2004 alussa. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan samasta ajankohdasta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

kirkkolain muuttamisesta

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 11 luvun 9 §:n 1 momentti sekä 22 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 11 luvun 9 §:n 1 momentti laissa 771/1996, sekä

lisätään 10 luvun 2 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

10 luku

Kirkkoneuvosto

2 §

Jäsenet

11 luku

Seurakuntayhtymä

9 §

Seurakuntaneuvosto

Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan toimimisesta kirkkoneuvoston kokouksen puheenjohtajana on voimassa, mitä siitä kirkkojärjestyksessä säädetään.

Täydellisessä yhteistaloudessa olevilla seurakunnilla on kullakin seurakuntaneuvosto. Se hoitaa ne 10 luvun 1 §:ssä mainitut kirkkoneuvoston tehtävät, jotka eivät kuulu seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle, sekä muut seurakuntaneuvostolle tässä laissa osoitetut tai erikseen määrätyt tehtävät.

Seurakuntaneuvosto hyväksyy itselleen ohjesäännön, joka on alistettava tuomiokapitulin vahvistettavaksi. Seurakuntaneuvostoon sovelletaan myös, mitä kirkkoneuvostosta on säädetty 10 luvun 2 §:n 4 momentissa sekä 4 ja 5 §:ssä.

- 1) arkkipiispa puheenjohtajana;
- 2) piispainkokouksen neljäksi vuodeksi kerrallaan valitsevat kaksi piispaa;
- 3) kirkolliskokouksen toimikaudekseen valitsevat kaksi pappia; sekä
- 4) kirkolliskokouksen toimikaudekseen valitsevat maallikkojäsenet, joita valitaan yksi kustakin hiippakunnasta.

Maallikkojäsenet tulee olla vaalikelpoisia kirkolliskokouksen maallikkoedustajiksi.

22 luku

Kirkkohallitus, kirkon keskusrahasto ja kirkon sopimusvaltuuskunta

1 §

Kirkkohallituksen kokoonpano

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Kirkkohallituksen jäseniä ovat: _____

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2003

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Opetusministeri *Tuula Haatainen*

Laki**kirkkolain muuttamisesta**

Kirkolliskokouksen ehdotuksen ja eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 26 päivänä marraskuuta 1993 annetun kirkkolain (1054/1993) 11 luvun 9 §:n 1 momentti sekä 22 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 11 luvun 9 §:n 1 momentti laissa 771/1996, sekä lisätään 10 luvun 2 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

*Voimassa oleva**Ehdotus*

10 luku

Kirkkoneuvosto

2 §

Jäsenet

Kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan toimimisesta kirkkoneuvoston kokouksen puheenjohtajana on voimassa, mitä siitä kirkkojärjestyksessä säädetään.

11 luku

Seurakuntayhtymä

9 §

Seurakuntaneuvosto

Täydellisessä yhteistaloudessa olevilla seurakunnilla on kullakin seurakuntaneuvosto. Se hoitaa ne 10 luvun 1 §:ssä mainitut kirkkoneuvoston tehtävät, jotka eivät kuulu seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle, sekä muut seurakuntaneuvostolle tässä laissa osoitetut tai erikseen

11 luku

Seurakuntayhtymä

9 §

Seurakuntaneuvosto

Täydellisessä yhteistaloudessa olevilla seurakunnilla on kullakin seurakuntaneuvosto. Se hoitaa ne 10 luvun 1 §:ssä mainitut kirkkoneuvoston tehtävät, jotka eivät kuulu seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle, sekä muut seurakuntaneuvostolle tässä laissa osoitetut tai erikseen

Voimassa oleva

Ehdotus

määrätyt tehtävät. Seurakuntaneuvosto hyväksyy itselleen ohjesäännön, joka on alistettava tuomiokapitulin vahvistettavaksi. Seurakuntaneuvostoon sovelletaan myös, mitä kirkkoneuvostosta on säädetty 10 luvun 4 ja 5 §:ssä.

määrätyt tehtävät. Seurakuntaneuvosto hyväksyy itselleen ohjesäännön, joka on alistettava tuomiokapitulin vahvistettavaksi. Seurakuntaneuvostoon sovelletaan myös, mitä kirkkoneuvostosta on säädetty 10 luvun 2 §:n 4 momentissa sekä 4 ja 5 §:ssä.

22 luku

Kirkkohallitus, kirkon keskusrahasto ja kirkon sopimusvaltuuskunta

1 §

Kirkkohallituksen kokoonpano

Kirkkohallituksen jäseniä ovat

- 1) arkkipiispa puheenjohtajana;
- 2) piispainkokouksen neljäksi vuodeksi kerrallaan valitsevat kaksi piispaa; *sekä*
- 3) kirkolliskokouksen samaksi toimikaudeksi valitsevat kaksi pappia *ja kahdeksan maallikkoa.*

Maallikkojäsenten, *joita valitaan yksi kustakin hiippakunnasta*, tulee olla vaalikelpoisia kirkolliskokouksen maallikkoedustajiksi.

22 luku

Kirkkohallitus, kirkon keskusrahasto ja kirkon sopimusvaltuuskunta

1 §

Kirkkohallituksen kokoonpano

Kirkkohallituksen jäseniä ovat

- 1) arkkipiispa puheenjohtajana;
- 2) piispainkokouksen neljäksi vuodeksi kerrallaan valitsevat kaksi piispaa;
- 3) kirkolliskokouksen *toimikaudekseen* valitsevat kaksi pappia; *sekä*
- 4) *kirkolliskokouksen toimikaudekseen valitsevat maallikkojäsenet, joita valitaan yksi kustakin hiippakunnasta.*

Maallikkojäsenten tulee olla vaalikelpoisia kirkolliskokouksen maallikkoedustajiksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .